

k tomu, by v novou samostatnou smlouvu vešel. Naopak závazek právního předchůdce nynější žalované strany byl pevně stanoven již smlouvou směnnou a obec měla právo, by přímo z této smlouvy domáhala se plnění. Arciž byl vznik nároku odsunut na dobu pozdější, nejistou. Obsah nároku směřoval ohledně vyhrazených parcel k restituci právního stavu, jak byl zde před směnou. Právní předchůdce žalované strany stal se následkem směnné smlouvy vlastníkem parcel, měl však vlastnictví čtyř parcel pozbyti a parcely měly připadnouti zase zpět do vlastnictví obce, kdyby do šesti let ode dne smlouvy nebyly druhým smluvníkem zastavěny. Byla tudíž ohledně čtyř parcel sjednána směnná smlouva pod rozvazovací potestativní výminkou. Úmluva, že obec má právo vyplatiti čili, jak ve smlouvě nepřesně se praví, zpět koupiti parcely za cenu 12 K za jeden každý skutečný čtverečný sáh, týkala se vypořádání smluvníků pro případ, že výminka by se splnila. Tu jen ohledně řečených čtyř parcel měl se zase obnoviti dřívější stav právní, parcely, žalobkyní převzaté, měly jí zůstati a druhé straně měla se poskytnouti ujednaná náhrada za plošnou rovnocennou výměru, jež měla by se jí vrátiti, ale dle smlouvy vrátiti se neměla. Pojímá-li se úmluva tak, jak dolíčeno, a, není-li o tom sporu, že výminka nastala, jest prosba žalobní ospravedlněna a nemá vůči ní místa ani obrana zkrácení přes polovici pravé ceny, ježto po této stránce rozhodným jest okamžik, kdy smlouva směnná byla uzavřena, a nikoli doba, kdy rozvazovací výminka se splnila, s ohledem na prv označenou dobu však zkrácení přes polovici pravé ceny ani se netvrdí.

Čís. 477.

Při ubytování vojska dle zákona ze dne 11. června 1879, čís. 93 ř. zák. vystupuje obec pouze jako sprostředkovatelka mezi vojenskou správou a poskytovatelem bytu.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1920, R I 206/20.)

Žalobce domáhal se na obci náhrady nákladu, jež učinil, by uvedl opět v řádný stav místnosti, jež byl obci poskytl za účelem ubytování vojska, a jež vojskem byly poškozeny. Procesní soud prvé stolice žalobu zamítl v podstatě z toho důvodu, že mezi žalobcem a žalovanou obcí nebyla sjednána nájemní smlouva, nýbrž že žalovaná byla pouhou sprostředkovatelkou vojenské správy, jak jí zákonem jest uloženo: dle § 35 zákona ze dne 11. července 1879, čís. 93 ř. zák. nahrazuje vojenská správa škodu, jež vznikla ubytováním vojska. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek soudu prvé stolice a nařídil mu, by, vyčkaje právomoci, znovu jednal a rozhodl. D ů v o d y: Vojenská správa jest povinna, by, vracejíc objekty, jež jí byly dány v užívání na základě ubytovacího zákona ze dne 11. června 1879, čís. 93 ř. zák., je vrátila — nehledíc k obvyklému opotřebování — v takovém stavu, v jakém je převzala. Byly-li objekty poškozeny, ručí vojenská správa za zavinění vojenských oddílů a těch osob, jimž byly dány v užívání, nikoliv však za náhradu a za následky obvyklého opotřebování. Ten, kdo objekty poskytl, musí se však domáhati na soudě náhrady z tohoto ručení nejdéle do roka po té, kdy objekt byl mu vrácen, jinak právo jeho zaniká (odstavec 3, 4 a 6 § 35 cit. zák.). Dle od-

stavce druhého cit. §u jest věcí toho, kdo budovy vojenské správě k užívání poskytl, by je udržoval ve stavu připouštějícím užívání. Jako poskytovatel budov přichází v úvahu obec (§§ 12, 13, 20 cit. zák.). Z ustanovení těchto vyplývá, že jednak poskytovatel má se starati o to, by udržoval budovy v takovém stavu, by mohly býti jednou vráceny tak, jak byly převzaty, a že jest z druhé strany oprávněn, by nastupoval postihem na vojenskou správu. Neudržovala-li tudíž obec místnosti žalobcovy v řádném stavu, ručí mu v mezích zákona, jak shora uvedeno, při čemž jsou jí zmíněné postížené nároky zachovány. Jestliže tedy majitel domu, když obec chovala se nečinně, vynaložil ze svého náklad, jež měla nésti obec, by místnosti přivedeny byly opět do řádného stavu, může žádati na obci náhradu (§ 1042 obč. zák.). Poněvadž prvý soud nevyšetřil v tomto směru závažných okolností, bylo rozsudek dle § 496 odstavec druhý a třetí zrušiti.

Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu zrušil a uložil mu, by, nehledě k zrušovacímu důvodu, o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Zrušiti rozsudek své stolice a naříditi jí, by doplnila řízení ve směrech, jež naznačeny jsou v usnesení soudu odvolacího, bylo by jen tehda na místě, kdyby správným byl právní názor odvolacího soudu, vedle něhož prý náhradní nárok proti vojenské správě, upravený §em 35, odstavec 3 a 6, zákona o ubytování vojska ze dne 11. června 1879 čís. 93 ř. z., přísluší obci, kdežto majitel poškozeného předmětu jest prý na to odkázán, by svého náhradního nároku domáhal se na obci. Tomu však není tak. Především není v zákoně samém nikde řečeno, že by obec ručila majiteli poškozeného předmětu za poškození, ubytovaným vojskem způsobené. Než ani z jinakých ustanovení zákona nelze povinnosti té dovoditi. Závazek k poskytnutí přístřeší vojsku vázne na držbě domu (§ 8). Obci náleží pouze, by k zákonné výzvě v oboru přenesené působnosti (§ 20) byty vyšetřila (§ 14) to jest, by k výzvě vojenské správy, jež jí buď okresním politickým úřadem, nebo výjimečně přímo byla učiněna (§ 12), potřebné místnosti vybrala, vojenskému oddílu je označila a jeho přikázání do bytův uskutečnila (§ 13, odstavec 2). Nevystupuje tudíž obec ohledně zabraných předmětů, jež nejsou jejím majetkem, jako poskytovatelka bytu, nýbrž jen jako prostřednice mezi vojenskou správou a majitelem předmětu, na němž vázne břemeno ubytovací. Jen tohoto lze považovati za poskytovatele bytu. To plyne jasně zejména z ustanovení § 12., vedle něhož ukládá se vojenské správě, by výzvu k poskytnutí přístřeší neřídila nikdy přímo na majitele budovy nebo pozemku, nýbrž pouze na okresní politický úřad, pokud se týče výjimečně na starostu obce. Poskytovatelem přístřeší jest tudíž a zůstává majitel předmětu. Tím míněn jest i v § 35, odstavec 2 a 6. Přísluší-li však náhradní nárok dle tohoto zákonného předpisu majiteli předmětu přímo proti vojenské správě, není žalovaná obec k žalobě, o kterou se zde jedná, vůbec pasivně legitimována a lze o žalobním nároku uznati ihned ve věci samé.